

Vækst, viden og investeringer - de næste skridt

Regeringen
Januar 2003

Vækst, viden og investeringer - de næste skridt

Udfordringer

Regeringens mål er at styrke Danmarks position i den absolutte top, når det gælder velfærd og vækst. Velfærden skal styrkes og udbygges. Det kræver, at der skabes vækst og dynamik i hele samfundet.

Regeringsgrundlaget "*Vækst, velfærd og fornyelse*" opstiller klare mål for udviklingen af det danske samfund og dansk økonomi.

Med udspillet "*Vækst med vilje*" fra maj 2002 peger regeringen på, hvordan der kan skabes grundlag for øget vækst og velstand i Danmark, jf. figur 1.

Figur 1. Regeringens vækststrategi

Udfordringen er at styrke vækstvilkårene i Danmark. Det kræver, at udbuddet af arbejdskraft øges, og at produktiviteten styrkes.

Befolkningsudviklingen, det begrænsede økonomiske råderum, den stigende internationale konkurrence og behovet for fortsat fornyelse kræver således udvikling og øget produktivitet i både den offentlige og den private sektor. Det vil kræve en langsigtet indsats over en bred front at skabe grundlag for fremtidens vækst og velstand.

Regeringen har allerede gennemført en række initiativer for at sikre rammerne for vækst. Som led i målsætningen om vækst gennem mennesker tager beskæftigelsesreformen *"Flere i arbejde"* fat på udfordringen om en øget arbejdsstyrke. Handlingsplanen *"Bedre uddannelser"* igangsætter en styrket indsats på uddannelsesområdet. *"Konkurrenceevnepakken"* indeholder en række initiativer, der bidrager til at forbedre danske virksomheders konkurrenceevne. Den IT- og telepolitiske handlingsplan *"IT for alle"* indeholder en række initiativer, som skal fremme udbredelsen af IT i det danske samfund.

Regeringen har endvidere lanceret et omfattende moderniseringsprogram for den offentlige sektor. Handlingsplanen *"En enklere offentlig sektor"* betyder en målrettet indsats for regelforenkling og administrative lettelser. Reformprogrammet *"Velfærd og valgfrihed"* fastlægger strategien for øget valgfrihed til sikring af kvalitet, effektivitet og fleksibilitet.

De næste skridt, der følger op på den samlede vækststrategi, fremgår af boks 1.

Boks 1. Regeringens indsatsområder for styrket vækst

Vækst gennem mennesker:

- Bedre uddannelser
- Lavere skat på arbejde

Vækst gennem forskning og innovation:

- Reformen i videninstitutionerne
- Kommercialisering af forskning
- Rammebetingelser for IT- og teleanvendelse
- Digitalisering i den offentlige sektor
- Stærke IT-kompetencer

Vækst gennem iværksættere og virkelyst:

- Risikovillighed og iværksætterkultur
- Administrative lettelser
- Bedre adgang til finansiering
- Kommercialisering af viden og forskning
- Styrket rådgivning og erhvervsservice

Vækst gennem investeringer:

- Betydelige nye trafikinvesteringer frem til 2012
- Forbedrede muligheder for offentlig-private partnerskaber (OPP)
- Fokus på vedligeholdelse af den eksisterende infrastruktur
- Regional vækststrategi

Vækst gennem fri og åben konkurrence:

- Offentlig-privat samspil, herunder udvikling af velfungerende markeder på velfærdsområderne.
- Mere velfungerende markeder, herunder liberaliserede og konkurrenceprægede el- og gasmarkeder i år 2004 samt omprioritering og tilpasning af direkte erhvervstilskud
- Globalisering

De kommende måneder vil regeringen præsentere en række initiativer, herunder:

En *videnstrategi*, der fremlægger en ny integreret politik for viden-systemet baseret på områderne forskning, uddannelse, innovation samt IT- og telekommunikation. En *investeringsplan*, der vil fast-

lægge rammerne for de kommende 10 års offentlige investeringer med fokus på infrastruktur. Et *skatteudspil* med henblik på at nedsætte skatten på arbejde. En *handlingsplan for iværksættere*, der skal skabe grundlag for, at flere vælger at etablere egen virksomhed og overlever den første vanskelige tid og hurtigt kommer ind i et vækstforløb.

Vækst gennem mennesker

Fremover bliver vi flere ældre og færre i den erhvervsaktive alder. Det betyder, at der er færre hænder til at producere det, vi alle sammen skal leve af. Derfor bliver det i fremtiden endnu vigtigere, at Danmarks menneskelige ressourcer bliver brugt på den bedst mulige måde. At arbejdsstyrken har motivation og kompetencer til at yde en ekstra indsats. At uddannelserne er af høj kvalitet, og at vi får mest muligt ud af de ressourcer, der investeres i uddannelsessystemet.

Uddannelse

Uddannelse er en forudsætning for vækst i det danske samfund. Med den hast, hvormed ny viden skabes, er det afgørende, at alle har et fundament af kompetencer – samt lyst og evne til at videreudanne sig. Det bliver stadig vigtigere at kunne tilegne sig nye kompetencer. Uddannelserne skal være af høj kvalitet, relevante og give udfordringer til den enkelte elev/studerende.

Med "*Bedre uddannelser*" har regeringen lagt grundstenen med tiltag til styrkelse af det faglige niveau i uddannelsessystemet fra folkeskole over ungdomsuddannelserne til de videregående uddannelser. Desuden er regeringen godt i gang med at skabe rammerne for et fleksibelt voksen- og efteruddannelsessystem, der kan imødekomme offentlige og private virksomheders behov for relevante uddannelses tilbud.

Fremover skal der bl.a. ske en styrkelse af naturvidenskab og matematik i uddannelsessystemet, så danske virksomheder kan få tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft.

Lavere skat på arbejde

Lavere skat på arbejde vil øge den enkelte danskers gevinst ved at arbejde og yde en ekstra indsats. Det vil stimulere beskæftigelsen.

Det er regeringens mål, at skatten på arbejdsindkomst i årene fremover skal være lavere. Regeringen vil præsentere et særskilt oplæg til lavere skat på arbejdsindkomst i løbet af foråret 2003.

Boks 2. Vækst gennem mennesker – gennemførte tiltag

- Reform af universitetsuddannelserne
- Folkeskolereform
- Flerårsaftale for erhvervsskolerne
- Øget fleksibilitet i voksen- og efteruddannelsessystemet
- Finanslovaftale om *Bedre uddannelser*
- Beskæftigelsesreform *Flere i arbejde*
- Skattestop

Regeringens konkrete nye tiltag fremgår af boks 3.

Boks 3. Vækst gennem mennesker – nye tiltag

Bedre uddannelser

- Gymnasie/HF-reform
- Reform af erhvervsuddannelserne, herunder bedre praktikpladsordning
- Reform af vejledningsindsatsen
- Evaluering og målretning af 10. klasse

Lavere skat på arbejde

- Udspil om lavere skat på arbejdsindkomst

Vækst gennem forskning og innovation

Viden er omdrejningspunkt for fortsat vækst og velstandsfremgang. Forskning, innovation og IT står i centrum for skabelse, udnyttelse og spredning af viden til gavn for erhvervslivets konkurrenceevne og den enkeltes beskæftigelsesmuligheder og levestandard.

Globaliseringen kan kun blive en trussel, hvis ikke Danmark er tilstrækkeligt rustet med hensyn til kompetencer og forskning. Videnintensive virksomheder og forskningstalenter skal have gunstige vilkår for at udfolde sig. Danmark skal også være attraktiv for udenlandske forskere og videnintensive virksomheder.

Forskning og innovation

Regeringens indsats har flere kanaler: Investeringer i forskning og innovation, mere kvalitet for pengene og styrket samspil mellem det offentlige og erhvervslivet.

Investeringer i viden er en vigtig del af regeringens fremadrettede vækststrategi. Danmark vil yde sit bidrag til at opfylde målet i den såkaldte Barcelona-erklæring om, at de samlede udgifter til forskning, udvikling og innovation i EU bør nærme sig 3 pct. af BNP i 2010.

Investeringer kan dog langt fra alene tilfredsstille ambitionsniveauet for udviklingen i vidensamfundet. Først og fremmest skal ”mere kvalitet for pengene” gennemsyre indsatsen.

Det gælder ikke kun i uddannelsessystemet, men også i de offentlige forskningsinstitutioner. Og det gælder rammebetingelserne for den private sektors forskning og udvikling.

Der er aftalt vigtige reformer af universiteterne og forskningsrådssystemet, som nu skal implementeres, så de gode rammer materialiserer sig og fører til et højt viden- og kompetenceniveau i samfundet. Ihærdig opfølgning på intentionerne bag reformerne og fortsatte reformtiltag skal yderligere medvirke til at sikre øget kvalitet og en mere effektiv ressourceanvendelse.

Det sidste led i indsatsen er at fremme samarbejdet mellem erhvervslivet og forskerverdenen. Det kan opnås ved mere relevant forskning. Og det kan først og fremmest opnås ved langt bedre og mere kommerciel udnyttelse af de opnåede forskningsresultater og innovative løsninger.

Med Finansloven for 2003 er der taget en række initiativer for at genoprette og styrke investeringerne i viden og sikre øget kvalitet i vidensproduktionen. I den kommende tid vil regeringen i en samlet strategi bygge videre på disse tiltag, så den videnbaserede økonomi understøttes yderligere.

Boks 4. Vækst gennem forskning og innovation – gennemførte tiltag

- Genopretning af bevillinger til forskning og innovation (i alt 3½ mia.kr.)
- Universitetsreform - ledelse, styring og selveje
- Reform af det forskningsrådgivende system
- Fradrag for virksomheders forskningsudgifter

Regeringens konkrete nye tiltag på forsknings- og innovationsområdet fremgår af boks 5.

Boks 5. Vækst gennem forskning og innovation – nye tiltag

Reformer af videninstitutionerne:

- Reform af sektorforskningens organisering og omfang
- Reform af den teknologiske service
- Styrkelse af de regionale videncenterfunktioner på uddannelsesinstitutionerne, herunder forskningstilknytning

Styrket samspil om forskning og innovation:

- Flere partnerskaber mellem erhvervsliv og videninstitutioner
- Fleksible rammer på institutionerne for samspil
- Styrket adgang til videninstitutionerne
- Styrket samarbejde med udenlandske videninstitutioner

Kommercialisering af forskning:

- Reform af innovationsmiljøordningen
- Ny struktur for teknologioverførsel
- Styrket marked for risikovillig kapital

Informations- og kommunikationsteknologi

IT- og telekommunikation øger hastigheden og styrker tilgængeligheden af viden. Øget IT-anvendelse kan også sikre mere effektive arbejdsgange og lette administrationen for virksomheder og borgere. IT og omstilling til digital forvaltning indgår derfor som et helt

centralt element i moderniseringsindsatsen for den offentlige sektor og indgår generelt som et tværgående element i alle regeringens tiltag.

Den offentlige indsats skal koncentreres om de områder, hvor det er nødvendigt. Det betyder, at dér hvor markedsdrevne løsninger er mulige, skal staten først og fremmest sikre pladsen hertil – dvs. give de nødvendige rammer og fjerne eventuelle barrierer. IT-området er et godt eksempel på denne arbejdsdeling.

Igennem de seneste år har telesektoren foretaget betydelige investeringer i bredbånd og netværk til gavn for hele samfundet. Staten har sikret gode rammebetingelser og høj konkurrence på IT- og teleområdet til gavn for den informationsteknologiske udvikling, der primært drives af den private sektor.

Regeringen vil sikre en bedre samordning af offentlige investeringer i informations- og kommunikationsteknologi. De samme investeringer skal ikke foretages flere steder på samme tid. I dette arbejde inddrages den mulige sammenhæng mellem IT-investeringer og organiseringen af den offentlige sektor.

En bedre koordination og synliggørelse af de mange projekter, der i dag gennemføres under den almindelige drift i staten og kommunerne, kan sikre bedre resultater og grundlag for kommende investeringer.

Boks 6. Vækst gennem informations- og kommunikationsteknologi – gennemførte tiltag

- Projekt Digital Forvaltning mellem stat, amter og kommuner
- IT-forskningsindsats
- Hjemme PC-ordning

Regeringens konkrete nye tiltag vedrørende informations- og kommunikationsteknologi fremgår af boks 7.

Boks 7. Vækst gennem informations- og kommunikationsteknologi – nye tiltag

Rammebetingelser for IT- og teleanvendelse

- Styrket konkurrenceregulering af teleområdet
- IT-arkitektur
- Fælles standarder for datakommunikation
- IT-sikkerhed

Digitalisering i den offentlige sektor

- Samordning af det offentliges IT-anvendelse
- Fokus på omlægning til digitalt understøttede arbejdsprocesser for services med borgeren i centrum
- "E-dag" 1. september 2003, hvorefter alle offentlige myndigheder har ret til at kræve elektronisk formidling af al indbyrdes kommunikation
- Indførelse af elektroniske patientjournaler inden udgangen af 2005

Stærke IT-kompetencer

- IT i folkeskolen
- E-learning

Vækst gennem iværksættere og virkelyst

Styrket virkelyst og initiativ er centralt for væksten. Det handler om skabe de bedst mulige rammer for etablering af nye virksomheder og mindske de administrative byrder.

Regelforenkling og administrative lettelser

Administrative byrder skal ikke lægge hindringer i vejen for virkelyst og foretagsomhed. Gode idéer skal kunne omsættes til nye forretningskoncepter, og det skal være nemt både at etablere nye virksomheder og skabe vækst i eksisterende.

Det er regeringens mål, at de administrative byrder for erhvervslivet skal falde år for år og i 2010 være reduceret med op til 25 pct.

Med "*Konkurrenceevnepakken*" har regeringen taget de første skridt ved at afskaffe en række love og regler og forenkle indberetningskravene til offentlige myndigheder.

Senest har regeringen fremlagt en samlet handlingsplan for regelforenkling og administrative lettelser, "*En enklere offentlig sektor*". Handlingsplanen indeholder 198 forslag og initiativer. De fleste forslag forenkler de krav og pligter, der stilles til borgere og virksomheder.

Bedre vilkår for iværksættere

Iværksættere bidrager væsentligt til vækst og beskæftigelse. En stor del af produktivitetsvæksten kan tilskrives etablering af nye virksomheder og lukning af gamle, bl.a. fordi nye virksomheder øger konkurrencen og styrker fokus på omstilling og effektivisering.

For at Danmark i år 2010 kan komme i den europæiske elite på iværksætterområdet fremlægger regeringen en iværksætterhandlingsplan.

Der er ikke alene behov for, at flere vælger at etablere egen virksomhed, men også at flere overlever den første vanskelige tid og hurtigt kommer ind i et vækstforløb.

Et vigtigt led i indsatsen for flere iværksættere er en styrket iværksætterkultur. Virkelysten og risikoviljen skal fremmes. Regeringen har afsat 435 mill.kr. over de næste fire år til en styrket iværksætterindsats, herunder understøtning af flere højteknologiske iværksættere.

Regeringen vil sætte styrket fokus på selvstændighed og iværksætterkultur i det danske uddannelsessystem. Regeringen vil arbejde for en tilpasning af konkursreglerne, så incitamentet til at starte egen virksomhed styrkes, uden at muligheden for "konkursrytteri" øges.

Med en omfattende reform samles den offentlige erhvervsservice i et enstrengt system, så flere iværksættere kan få en bedre rådgivning.

For at skabe bedre adgang til risikovillig kapital for nye virksomheder, der bl.a. kommer fra innovationsmiljøerne, etableres en pre-venturefond. Fonden skal fokusere på at modne nye virksomheder og gøre dem klar til at søge helt privat kapital.

For at sikre virksomhederne de bedste og billigste finansieringsmuligheder vil regeringen se på mulighederne for at indføre virksomhedspant. Med virksomhedspant får virksomhederne mulighed for at stille sikkerhed for lån med pant i de samlede aktiver, f.eks. varelagre, fordringer og patenter. Det vil være til gavn for nystartede og vækstorienterede virksomheder.

Regeringen vil desuden udvikle næste generations innovationsmiljøer for bl.a. at understøtte etableringen af flere højteknologiske iværksættere.

Endelig reduceres de administrative byrder yderligere via nye IT-værktøjer.

Boks 8. Vækst gennem iværksættere og virkelyst – gennemførte tiltag

- Skattestop
- Konkurrenceevnepakken, herunder bedre muligheder for generationsskifte
- En enklere offentlig sektor – Regeringens handlingsplan for regelforenkling og administrative lettelser.
- Etablering af ny erhvervsportal, www.virk.dk

Regeringens konkrete nye tiltag for styrket iværksætterkultur og virkelyst fremgår af boks 9.

Boks 9. Vækst gennem iværksættere og virkelyst – nye tiltag

Styrket iværksætterkultur og risikovillighed:

- Risikovillighed gennem tidssvarende konkursregler
- Iværksætterkultur og innovation i uddannelsessystemet

Administrative lettelser:

- Udvikling af nye digitale løsninger rettet mod iværksættere og små virksomheder
- Minimumsordning for nyetablerede virksomheder
- Forenkling og modernisering af selskabs- og årsregnskabslovgivningen.

Bedre adgang til finansiering:

- Etablering af pre-venturefond (risikovillig kapital)
- Bedre etableringskontoordning
- Bedre finansiering af servicevirksomheder og generationsskifte
- Virksomhedspant

Kommercialisering af viden og forskning:

- Næste generations innovationsmiljøer
- Technology transfer enhed inden for biosundhed

Styrket rådgivning og erhvervsservice:

- Reform af den offentlige erhvervsservice

Vækst gennem investeringer

Et højt investeringsniveau er afgørende for den fremtidige vækst og velstand. Virksomheder skal have adgang til de nødvendige ressourcer - ikke mindst kapital. Det offentlige rolle er først og fremmest at sikre, at de grundlæggende rammer for investeringer er i orden.

Det handler ikke kun om at sikre en velfungerende finansiel infrastruktur til formidling af kapital. Infrastrukturen på f.eks. trafik-, bolig- og miljøområdet er også vigtige forudsætninger for at fastholde og tiltrække arbejdskraft og dermed for virksomhedernes lokalisering.

Ikke mindst i forhold til målsætningen om øget vækst er det væsentligt, at de offentlige investeringer har et højt afkast. Skattefinansie-

rede offentlige investeringer, som fortrænger private investeringer med et højere afkast, vil således kunne virke direkte hæmmende for den samlede vækst i samfundet.

Det handler således ikke om at bruge flest mulige skattekrone på offentlige investeringer, men om at gennemføre de rigtige investeringer med højt afkast og samtidig sikre rammerne for den private sektors vækstskabende investeringer.

Offentlige investeringer med et højt samfundsmæssigt afkast kan forbedre både den offentlige service og mulighederne for økonomisk vækst via flere kanaler, jf. boks 10.

Boks 10. Offentlige investeringer og økonomisk vækst

- Offentlige investeringer i f.eks. bedre apparatur og moderne IT kan ikke alene styrke kvaliteten af den offentlige service, men også forbedre effektiviteten, således at den knappe arbejdskraft kan anvendes bedre.
- Den offentlige sektor kan skabe bedre rammebetingelser for private vækstskabende investeringer i f.eks. informations- og kommunikationsteknologi og andre vækstområder.
- Investeringer i veje og anden transportinfrastruktur kan forbedre den offentlige service, og samtidig styrke rammebetingelserne for den private sektor og dermed den samlede økonomiske vækst.
- Kombinationen af veludviklet velfærdsservice i form af f.eks. en god uddannelses- og forskningssektor, gode boligforhold og en veludbygget trafikinfrastruktur kan påvirke virksomhedernes lokaliseringsbeslutninger og dermed i sidste ende vækstmulighederne i en region.

Regeringens kommende investeringsplan vil fastlægge rammerne for de næste 10 års offentlige investeringer med fokus på infrastruktur. Infrastrukturuområdet er et af de områder, hvor mulighederne for at inddrage den private sektor kan være store. Det tyder udenlandske erfaringer på. I bl.a. England, Norge, Sverige og Holland er der gennemført en række projekter baseret på offentligt privat partnerskab (OPP). Og resultaterne har overvejende været gode med bl.a. øget effektivitet og kvalitet til følge.

Regeringen vil derfor overveje introduktionen af OPP i Danmark. Som første skridt påtænker regeringen at igangsætte et pilotprojekt for et investeringsprojekt på trafikområdet.

Boks 11. Partnerskaber mellem den offentlige og private sektor

Der er to dimensioner af partnerskabsbegrebet, som kan overvejes i en dansk sammenhæng.

Den ene dimension er partnerskab om anlæg og drift, hvor private virksomheder inddrages i finansieringen, anlægget og driften af offentlige opgaver. Det kunne være offentlige infrastrukturprojekter som veje mv. eller projekter på IT-området, men der er også gode eksempler på partnerskaber om tilvejebringelsen af traditionelle offentlige opgaver så som dagsinstitutioner mv.

Det centrale i denne type modeller er, at den offentlige part og den private part hver især skal bidrage med det, de er bedst til. Dertil kommer, at partnerskaber kan underbygge en incitamentsstruktur, der fremmer helhedstænkning samt innovative og effektive løsninger.

Den anden dimension er partnerskab om finansiering, hvor det offentlige og det private kan gå sammen om at finansiere udviklingen af f.eks. et erhvervsområde. Ørestaden er et konkret eksempel, hvor private investorer bidrager til infrastrukturudviklingen.

Regeringens forslag til nye anlægsinvesteringer vil – sammen med de allerede besluttede trafikinvesteringer – skabe grundlag for såvel en afhjælpning af trængselsproblemerne i hovedstadsområdet som en fortsat betydelig indsats til styrkelse af sammenhængen mellem og inden for landsdelene. Dermed er der sikret regional balance på trafikinvesteringsområdet.

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at der skal sikres gode og ligelede levevilkår i alle dele af landet. Danmark skal fastholde sin topplacering blandt de lande med den højeste grad af økonomisk lighed mellem de store byer og det øvrige land. I foråret 2003 præsenterer regeringen sin regionale vækststrategi, som bl.a. vurderer behovet for en bedre koordinering af den regionale indsats med henblik på at sikre større effekt af offentlige midler, som anvendes til regional erhvervsudvikling.

I den regionale vækststrategi vil der blive set på mulighederne for at styrke de regionale vækstvilkår, herunder effektiviteten af den of-

fentlige regionalpolitiske indsats. Indsatsen skal målrettes mod de særligt vanskeligt stillede områder, heriblandt Bornholm, Lolland-Falster, det sydfynske område og visse dele af Nord- og Nordvestjylland. I den forbindelse kan EU's regionalfonds- og socialfondsmidler indgå som et væsentligt element.

På erhvervsserviceområdet skal der skabes en bedre samordning af den statslige og amtslige/kommunale indsats. Der skal sikres et mere enstrengt offentligt erhvervsservicesystem, hvor TIC (Teknologiske Informations Centre) og Kontaktpunkter for iværksættere ses i sammenhæng, og hvor den statslige og regionale indsats spiller bedre sammen.

Boks 12. Vækst gennem investeringer – gennemførte tiltag

- Aftale om *Flere boliger - Vækst og fornyelse på boligmarkedet*
- Trafikaftale, herunder øgede midler til vedligeholdelse af vejnettet
- Øgede midler til vedligeholdelse af jernbanenettet

Regeringens konkrete nye tiltag på investeringsområdet fremgår af boks 13.

Boks 13. Vækst gennem investeringer – nye tiltag

- Forslag om nye anlægsprojekter på vej og bane
- Bedre vedligeholdelse af den eksisterende vej- og baneinfrastruktur
- Forbedringer af den eksisterende infrastruktur med henblik på at reducere begyndende trængselsproblemer og forbedre sikkerheden
- Beslutningsgrundlag for en fast forbindelse over Femern Bælt
- Pilotprojekt for offentlig/privat partnerskab (OPP) på trafikområdet
- Bedre styring af anlægsprojekter
- Regional vækststrategi

Vækst gennem fri og åben konkurrence

Konkurrencen i Danmark skal være på niveau med de bedste lande i OECD. Effektiv konkurrence er afgørende for, at samfundet anvender sine ressourcer bedst muligt. Et samfunds evne til at forny og omstille sig til ændrede markedsvilkår er en vigtig forudsætning for økonomisk vækst. Effektiv konkurrence fremmer økonomisk vækst

ved at give virksomheder og offentlige institutioner tilskyndelse til at effektivisere og innovere.

For at sikre mere velfungerende markeder er det vigtigt at nedbryde barrierer for konkurrence, øge gennemsigtigheden for forbrugerne, fremme brugen af udbud, skabe frit valg på offentlige serviceområder samt at tilpasse og reducere offentlige tilskud.

Regeringen har i den ny konkurrencelov gennemført en række stramninger bl.a. ved at hæve bødeniveauet til samme niveau som i en række andre EU-lande og styrke kontrollen med offentlige konkurrencebegrænsninger.

Eksempler på andre tiltag er de gennemførte reduktioner af direkte erhvervstilskud. Direkte virksomhedstilskud kan forvride og forhindre både effektiv konkurrence og de nødvendige strukturtilpasninger.

Derfor skal vægten lægges på at sikre de bedst mulige rammevilkår, mens direkte virksomhedstilskud skal tilpasses eller fjernes. Både i 2002 og 2003 gennemføres en række reduktioner af direkte erhvervstilskud, og i nye forslag på bl.a. iværksætterområdet er sikret en kommerciel tilgang.

Regeringen vil løbende overveje arbejdsdelingen mellem den offentlige sektor og den private sektor på konkrete områder med fokus på det offentlige i en rolle som organisator og skaber af rammebetingelser frem for rollen som producent og finansieringskilde.

Regeringen vil sikre flere leverandører og dermed øget konkurrence på markeder for en række offentlige serviceydelser. Målet er mere velfungerende markeder gennem flere leverandører og større konkurrence - og dermed højere kvalitet, større valgfrihed og en mere effektiv brug af ressourcerne.

Regeringen nedsatte derfor primo 2002 et statslig-kommunalt udvalg – det såkaldte Leverandørudvalg – som arbejder med at skabe gunstige rammer for udviklingen af velfungerende markeder på velfærdsområderne.

Leverandørudvalget udgiver sin rapport i marts 2003. På baggrund af udvalgets arbejde vil regeringen overveje yderligere initiativer for at styrke udviklingen af et marked på velfærdsområderne.

Også på energiområdet skal velfungerende markeder sikre konkurrencedygtige priser. Regeringen fremlægger i 2003 lovforslag med henblik på at nå vækststrategiens målsætning om fuldt liberaliserede og konkurrenceprægede el- og gasmarkeder i år 2004. Målet er at sikre øget effektivitet og større valgfrihed for forbrugerne, uden at forsyningssikkerheden sættes over styr.

Elproduktionen skal markedsorienteres ved blandt andet at ophæve forbrugernes aftagepligt. Forsyningsvirksomhedernes organisering og ejerstruktur foreslås ændret, så der sikres en effektiv konkurrence. For at sikre lavere priser kombineret med en høj forsyningssikkerhed undersøges det, hvordan den såkaldt bundne kapital i el-selskaberne kan tilbageføres til forbrugerne.

Derudover arbejdes der på at styrke konkurrencen på det finansielle område og modernisere og forenkle den finansielle lovgivning. Regeringen forbereder bl.a. lovforslag om henholdsvis finansiel virksomhed og realkreditobligationer med henblik på at øge overskueligheden for brugerne.

Åbenhed over for omverdenen er en forudsætning for at skabe velfungerende markeder i Danmark. Derfor er det regeringens mål, at Danmark i 2010 skal stå stærkere i globaliseringen. Handelspotentialet skal udnyttes bedre, og virksomhederne skal have lettere ved at tiltrække udenlandske vidensarbejdere.

Regeringen fremlægger i foråret 2003 en handlingsplan for "*vækst gennem globalisering*" for at sikre, at Danmark får en større fremtidig gevinst af et stadig mere globalt samfund.

Boks 14. Øget konkurrence og gennemsigtighed – gennemførte tiltag

- Revision af konkurrenceloven
- Reduktion og omprioritering af tilskud til erhvervslivet
- Frit valg
- Liberalisering af regelsæt om fjernbusser
- Udfordringsret på det kommunale drifts- og anlægsområde samt krav om udarbejdelse af servicestrategi og udbudspolitik
- Udfordringsret på det statslige drifts- og anlægsområde samt krav om udarbejdelse af effektiviseringsstrategier og udbudspolitikker

Regeringens konkrete nye tiltag for en styrket konkurrence og gennemsigtighed fremgår af boks 15.

Boks 15. Øget konkurrence og gennemsigtighed – nye tiltag

Offentlig-privat samspil:

- Rapport fra det statslig-kommunale leverandørudvalg
- Effektiv brug af privat medfinansiering
- Ny indgang om partnerskaber på udbudsportalen

Mere velfungerende markeder:

- Hele den danske elproduktion handles på markedsvilkår
- Strukturrationalisering og forbedret netadgang i el- og gassektoren
- Effektivisering i elnetselskaberne og tilpasning af kapitalforhold
- Øget konkurrence på naturgasområdet
- Ny forbrugerpolitik
- Styrket konkurrenceregulering af teleområdet
- Finansiell lovreform
- Fortsatte reduktioner og tilpasninger af de direkte erhvervstilskud

Globalisering:

- Handlingsplan for vækst gennem globalisering

